

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.10.2025
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 07.05.2025, 2

Välissuhtlemisseadus

Vastu võetud 15.06.2006

[RT I 2006, 32, 248](#)

jõustumine 01.01.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.03.2008	RT I 2008, 15, 107	14.04.2008
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
09.12.2009	RT I 2010, 3, 4	01.10.2010
22.04.2010	RT I 2010, 19, 101	01.01.2014
09.02.2011	RT I, 04.03.2011, 1	01.04.2011
04.06.2014	RT I, 21.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
11.02.2015	RT I, 12.03.2015, 1	01.01.2016
14.12.2016	RT I, 03.01.2017, 1	18.01.2017, osaliselt 01.02.2017
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
17.06.2020	RT I, 08.07.2020, 3	18.07.2020
18.01.2023	RT I, 31.01.2023, 5	10.02.2023
10.09.2024	RT I, 27.09.2024, 1	01.01.2025
16.04.2025	RT I, 07.05.2025, 1	01.10.2025

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Välissuhtlemisseadusega reguleeritakse Eesti Vabariigi välissuhtlemist, Eesti Vabariigi välissuhtlemisasutuste (edaspidi *välissuhtlemisasutused*) pädevust ja välislepingute riigisest menetlust.

(2) Käesoleva seadusega ei reguleerita Eesti Vabariigi suhtlemist Euroopa Liiduga, välja arvatud juhul, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata rahastuslepingutele, riigigarantii lepingutele, riigieelarveliste laenude lepingutele ja riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemisele.
[[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025](#)]

§ 2. Välissuhtlemise alused

Välissuhtlemisel juhendatakse:

- 1) käesolevast seadusest ja teistest Eesti Vabariigi õigusaktidest;
- 2) rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetest ning rahvusvahelisest tavast ja praktikast;
- 3) Eesti Vabariigi rahvusvahelistest kohustustest.

§ 3. Põhimõisted

Käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) *välissuhtlemine*– pädevate välissuhtlemisasutuste suhtlemine välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 2) *välisleping*– Eesti Vabariigi ja välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni kahe- või mitmepoolne ühest või mitmest dokumendist koosnev kirjalik kokkulepe, mida reguleeritakse rahvusvahelise õigusega;
- 3) *ametkondlik välisleping*– välisriigi asutuse või rahvusvahelise organisatsiooniga sõlmitud Eesti Vabariigi riigiasutuse või omavalitsusüksuse kirjalik kokkulepe või avalik-õigusliku juriidilise isiku poolt välislepingu alusel välislepingu rakendamiseks sõlmitud kirjalik kokkulepe, mis on sõlmitud vastavalt nende pädevusele ja mida reguleeritakse rahvusvahelise õigusega.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

2. peatükk VÄLISSUHTLEMISASUTUSED JA NENDE PÄDEVUS

1. jagu Välissuhtlemisasutused

§ 4. Välissuhtlemisasutused

(1) Välissuhtlemist teostavad:

- 1) Riigikogu;
- 2) Vabariigi President;
- 3) Vabariigi Valitsus;
- 4) Välisministeerium;
- 5) teised riigiasutused ja omavalitsusüksused vastavalt oma pädevusele.

(2) Välissuhtlemisasutused teavitavad Välisministeeriumi oma välissuhtlemisalasest tegevusest.

§ 5. Eesti Vabariigi välisesindus

(1) Eesti Vabariigi välisesindus (edaspidi *välisesindus*) on välisriigis asuv Välisministeeriumi struktuuriüksus, kes teostab välissuhtlemist asukohariigis või rahvusvahelises organisatsioonis käesoleva seaduse, oma põhimääruse ja teiste Eesti Vabariigi õigusaktide alusel ning lähtub oma tegevuses rahvusvahelisest õigusest.

(2) Välisesindus on:

- 1) diplomaatiline esindus;
- 2) konsulaarasutus.
- 3) [kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) Diplomaatiline esindus on:

- 1) suursaatkond;
- 2) alaline esindus.

(4) Välisesinduse juurde kuulub esinduse juhi residents.

[RT I, 27.09.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

2. jagu Välissuhtlemisasutuste pädevus

§ 6. Riigikogu pädevus

(1) Riigikogu:

- 1) võtab vastu välissuhtlemisalaseid seadusi ja otsuseid;
- 2) ratifitseerib välislepinguid ühinemise, heakskiitmise, ratifitseerimise või muu seaduse vastuvõtmisega ja denonsseerib ratifitseeritud välislepinguid denonsseerimise, lepingust taganemise, lepingu lõpetamise või muu seaduse vastuvõtmisega;
- 3) esineb välispoliitikaalaste avalduste, deklaratsioonide ja pöördumistega või ühineb nendega;
- 4) suhtleb teiste riikide parlamentide ja parlamentidevaheliste organisatsioonidega ning moodustab välisdelegatsioone;
- 5) arutab aasta teise täiskogu töösükli jooksul Vabariigi Valitsuse ettekande põhjal riigi välispoliitikat ja selle elluviimist.

(2) Riigikogu väliskomisjon:

- 1) arutab regulaarselt välispoliitikat;
- 2) koordineerib Riigikogu välissuhtlemist;

- 3) arutab Vabariigi Valitsuse ettekannet riigi välispoliitikast ja esitab oma ettekande Riigikogu täiskogu asjaomasel istungil;
- 4) arutab koos riigikaitsekomisjoniga Vabariigi Valitsuse esitatud julgeolekupoliitika aluseid; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 5) kuulab ära Välisministeeriumi teabe Eesti Vabariigi erakorraliste ja täievoliliste suursaadikute ja saadikute kandidaatide kohta ning vajaduse korral tutvub kandidaadiga.

§ 7. Vabariigi Presidendi pädevus

Vabariigi President:

- 1) esindab riigipeana Eesti Vabariiki välissuhtlemises;
- 2) nimetab ja kutsub tagasi Vabariigi Valitsuse ettepanekul Eesti Vabariigi erakorralised ja täievolilised suursaadikud ja saadikud, kirjutades alla nende voli- ja tagasikutsumiskirjadele;
- 3) võtab vastu Eesti Vabariiki akrediteeritud erakorraliste ja täievoliliste suursaadikute ja saadikute volikirju;
- 4) kuulutab välisriigi diplomaatilise esinduse juhi rahvusvahelise õiguse kohaselt *persona non grata*'ks;
- 5) kirjutab alla § 6 lõike 1 punktis 2 nimetatud seaduste alusel vormistatavatele lepingukirjadele.

§ 8. Vabariigi Valitsuse pädevus

(1) Vabariigi Valitsus:

- 1) korraldab välissuhtlemist ning viib ellu Eesti Vabariigi välispoliitikat;
- 2) korraldab välissuhtlemisalaste seaduste ja Riigikogu otsuste täitmist;
- 3) esitab Riigikogule välissuhtlemisalaseid õigusaktide eelnõusid ning välislepinguid ja nende eelnõusid;
- 4) kiidab heaks ja esitab Riigikogule ettekande riigi välispoliitikast;
- 5) kiidab heaks ja esitab Riigikogule julgeolekupoliitika alused;
- 6) tunnustab teisi riike ja sõlmib teiste riikidega diplomaatilisi suhteid; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 7) sõlmib Eesti Vabariigi nimel Riigikogus ratifitseerimisele mittekuuluvaid välislepinguid;
- 8) moodustab vajaduse korral valitsusdelegatsioone lähetamiseks teistesse riikidesse, rahvusvahelistesse organisatsioonidesse ja rahvusvahelistele nõupidamistele; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 9) asutab Eesti Vabariigi diplomaatilisi esindusi välisriikidesse ja rahvusvaheliste organisatsioonide juurde ning lõpetab nende tegevuse; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 9¹) asutab esindusi üksuste ja territoriaalvalitsuste juurde, määrates nende pädevuse, ning lõpetab nende tegevuse; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 10) määrab Eesti Vabariigi kõrgemad esindajad rahvusvahelistesse organisatsioonidesse, institutsioonidesse ja nõupidamistele või esitab Eesti Vabariigi kõrgema esindaja kandidaadid rahvusvahelisele organisatsioonile ja institutsioonile;
- 11) [kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 12) esineb välissuhtlemisalaste avalduste, deklaratsioonide ja pöördumistega või ühineb nendega ning sõlmib vastastikuse mõistmise memorandumeid; [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 13) lahendab muid välissuhtlemisküsimusi, mis ei ole põhiseaduse ega käesoleva seadusega antud Riigikogu või Vabariigi Presidendi otsustada.

(2) Peaminister juhib Vabariigi Valitsuse välissuhtlemisalast tööd ja esindab Eesti Vabariiki välissuhtlemises käesoleva seaduse ja teiste õigusaktide ning rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete, rahvusvahelise tava ja praktika kohaselt.

(3) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(4) Vabariigi Valitsus või tema volitatud minister kehtestab määrusega Euroopa Liidu toetuse ja välisabi taotlemise ning kasutamise tingimused ja korra.

(4¹) Vabariigi Valitsus või tema volitatud minister võib halduslepinguga volitada Euroopa Liidu toetusest või välisabist rahastatava toetusprogrammi elluviimisega seotud haldusülesannet täitma riigi sihtasutuse või riigi osalusel asutatud sihtasutuse, kohaldamata halduskoostöö seaduse § 5 lõikeid 2 ja 3, § 6 lõikeid 1 ja 2 ning § 14 lõiget 1. Sellise halduslepingu sõlmimisele ei kohaldata halduskoostöö seaduse § 13 ega § 14 lõiget 3. [RT I, 31.01.2023, 5- jõust. 10.02.2023]

(5) Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega Euroopa Liidu toetuse ja välisabi tagasinõudmise tingimused, määrab ja korra. [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5¹) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud määruse alusel antud toetuse suhtes lõike 5 alusel antud määruse kohaselt tehtud tagasinõude otsus on täitedokument täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses. Kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust ei maksta tagasi tähtaja jooksul ja seda ei ole võimalik selle aja jooksul tasaarvestada samale isikule väljamaksmisele kuuluva toetusega, võib tagasinõude otsuse teinud asutus anda otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.
[RT I, 08.07.2020, 3- jõust. 18.07.2020]

(5²) Toetus nõutakse täielikult või osaliselt tagasi, lähtudes rikkumise olemusest ja raskusest, Euroopa Liidu toetuse ja välisabi andmise õigusaktis või lepingus ettenähtud alustel. Nende aluste puudumise korral võib toetuse täielikult või osaliselt tagasi nõuda eelkõige juhul, kui pärast toetuse väljamakse tegemist selgub, et toetuse saaja:

- 1) on taotlemisel või toetuse kasutamisel esitanud teadlikult valeandmeid, on toetuse saamise või kasutamisega seotud tingimused täitnud näiliselt, toetuse kasutamisel on esinenud pettus, korruptsioon või huvide konflikt või ilmneb asjaolu, mille korral toetuse taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) ei ole täitnud toetuse väljamaksmise aluseks olevaid nõudeid;
- 3) ei ole osaliselt või täielikult täitnud toetuse saamisega seotud kohustust;
- 4) suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5³) Toetuse tagasinõudmise otsust ei tehta, kui:

- 1) toetuse saaja või lõppsaaja on avastanud, et talle on hüvitatud kulu, mida toetusest ei hüvitata, ja teavitanud sellest toetuse andjat esimesel võimalusel ning tagastanud toetuse või selle osa toetuse andmise tingimustes sätestatud viisil;
- 2) tagasinõudmisele kuuluv toetuse summa on 1000 eurot või sellest väiksem, välja arvatud juhul, kui tegemist on käesoleva paragrahvi lõike 5² punktis 1 nimetatud asjaoludega.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁴) Kui toetuse tagasinõudmise otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurus hinnata, nõutakse toetus tagasi või vähendatakse väljamakstavat toetust 2–100 protsenti tegevusele eraldatud toetusest.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁵) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada sama projekti raames maksmisele kuuluva toetusega.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁶) Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha nelja aasta jooksul toetuse saajale viimase makse tegemisest, võttes arvesse nõukogu määruses (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1–4) sätestatud aegumistähtaja kulgemise tingimusi.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁷) Toetus tuleb tagasi maksta 60 päeva jooksul sellekohase otsuse saamisest arvates. Erandlikel ja põhjendatud juhtudel võib toetuse andja toetuse saaja taotlusel toetuse tagasimaksmise tähtaega pikendada ja tagasimaksmise ajatada, nõudes vajaduse korral tagatist.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁸) Kui toetuse tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta või toetust ei ole tasaarvestatud, peab toetuse saaja maksta viivist 0,06 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest. Viivise arvestamine lõpeb, kui viivise summa ületab selle arvestamise aluseks oleva tagasinõutava toetuse suuruse. Viivist ei nõuta riigiasutuselt ja isikult, kes on volitatud täitma riigi haldusülesannet toetuse kasutamisel või vahendamisel, välja arvatud juhul, kui Euroopa Komisjon nõuab viivise tasumist riigilt. Sellisel juhul nõuab riik viivist Euroopa Komisjonile tasutud viivise summa ulatuses.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5⁹) Toetuse tagasimaksmise ajatamise korral maksab toetuse saaja intressi alates käesoleva paragrahvi lõikes 5⁷ sätestatud tähtpäevale järgnevast päevast. Intressimäär tagastatava toetuse summa jäägilt on kuue kuu euribor pluss kolm protsenti aastas. Kuue kuu euribor võetakse toetuse tagasimaksmise ajatamise otsuse tegemisele eelnenud pangapäeva seisuga. Intressiarvestuse baasiks on 360-päevane periood. Negatiivse euribori korral ei kohaldata summeeritud protsendimäärasid alla ühe.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(6) **Vabariigi Valitsus või tema volitatud ministervõib** määrusega asutada Euroopa Liidu toetuse või välisabi vahendamisega seotud ülesannete täitmiseks andmekogu ja kehtestada selle põhimääruse. Nimetatud põhimääruses sätestatakse muu hulgas toetuse taotlemise, andmise ja kasutamisega seotud isikuandmete liigid, andmetele juurdepääsu saamise ja andmete väljastamise kord, andmete säilitamise tähtjad ning muud korraldusküsimused kooskõlas Euroopa Liidu toetuse ja välisabi andmise õigusaktis või lepingus sätestatud isikuandmete töötlemise ulatusega.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 9. Välisministeeriumi pädevus

(1) Välispoliitika kavandamisel ja teostamisel Välisministeerium:

- 1) korraldab ja koordineerib välissuhtlemist;
- 2) koostab vähemalt üks kord aastas Vabariigi Valitsuse ettekande riigi välispoliitikast;
- 3) [kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 4) töötab välja koos asjaomaste ministeeriumidega viisapoliitika ning viib seda vastavalt oma pädevusele ellu;
- 5) töötab välja koos asjaomaste ministeeriumidega [välismajanduspoliitika](#), sealhulgas väliskaubanduspoliitika, investeringute kaitse poliitika ja strateegilise kauba kontrolli poliitika, ning viib seda vastavalt oma pädevusele ellu;
- 6) töötab välja koos asjaomaste ministeeriumidega [arengukoostöö ja humanitaarabi andmise poliitikaning](#) viib seda vastavalt oma pädevusele ellu;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 7) koostab välissuhtlemisalaste õigusaktide eelnõusid ning osaleb välismajandusalaste õigusaktide eelnõude koostamisel;
- 8) teavitab regulaarselt Vabariigi Presidenti, Riigikogu esimeest, peaministrit ja Riigikogu väliskomisjoni välispoliitika elluviimisest.

(2) Suhtlemisel välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega Välisministeerium:

- 1) korraldab suhtlemist välisriikide ja nende esindustega;
- 2) korraldab ja koordineerib oma pädevuse piires valitsusasutuste suhtlemist rahvusvaheliste organisatsioonidega ning osalemist nende töös;
- 3) koordineerib teiste riigiasutuste ja omavalitsusüksuste suhtlemist välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindustega Eesti Vabariigis;
- 4) esineb Vabariigi Valitsuse nimel välissuhtlemisalaste avalduste, deklaratsioonide ja pöördumistega, mis ei kuulu Riigikogu või Vabariigi Valitsuse pädevusse, või ühineb nendega ning sõlmib vastastikuse mõistmise memorandumeid;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 5) teeb Vabariigi Valitsusele ettepanekuid Eesti Vabariigi diplomaatiliste esinduste asutamise ja sulgemise kohta, avab ja sulgeb Eesti Vabariigi konsulaarasutusi;
- 6) teeb Vabariigi Valitsuse kaudu Vabariigi Presidendile ettepanekuid kuulutada välisriigi diplomaatilise esinduse juht *persona non grata*'ks või kuulutab Eesti Vabariigis asuva välisriigi esinduse töötaja rahvusvahelise õiguse kohaselt *persona non grata*'ks;
- 7) koordineerib valitsusdelegatsioonide ja missioonide, sealhulgas erimissioonide moodustamist ning nende lähetamist välisriikidesse, rahvusvahelistesse organisatsioonidesse ja rahvusvahelistele nõupidamistele ning vormistab asjakohased volikirjad;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 8) koordineerib rahvusvaheliste organisatsioonide korraldatavatel ja teistel tsiviilkriisiohjemiisioonidel osalemist ning riiklike ekspertide lähetamist välisriikidesse ja rahvusvahelistesse organisatsioonidesse;
[RT I, 04.03.2011, 1- jõust. 01.04.2011]
- 9) registreerib Eestis asuvad valitsustevahelised rahvusvahelised organisatsioonid ja muud rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonid ja nende isikkoosseisu ning üksuste ja territoriaalvalitsuste esindused.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2²) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) Välislepingute sõlmimisel ja jõustamisel Välisministeerium:

- 1) algatab välislepingu sõlmimise või annab selleks nõusoleku, osaleb välislepingu üle peetavatel läbirääkimistel, valmistab ette või kooskõlastab Vabariigi Valitsusele esitatava välislepingu eelnõu või vastuvõetud teksti ja esitab välislepingu eelnõu või vastuvõetud teksti Vabariigi Valitsusele või annab nõusoleku selle esitamiseks;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 2) korraldab lepingukirjade ettevalmistamist, allakirjutamist ning vahetamist või hoiulevõtjale esitamist;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 3) säilitab Eesti Vabariigi välislepingud ja korraldab vajadusel nende avaldamist;
- 4) esitab Eesti Vabariigi välislepingud registreerimiseks rahvusvahelisele organisatsioonile;
- 5) täidab Eesti Vabariigi nimel hoiulevõtja ülesandeid.

(4) [Sise- ja välisprotokoll](#) korraldamisel Välisministeerium:

- 1) korraldab ja koordineerib Vabariigi Presidendi, peaministri ja valdkonna eest vastutava ministri välisvisiite ning välisriigi juhtide ja valitsusjuhtide visiite Eesti Vabariiki, osaleb teiste riiklikult oluliste välisvisiitide ja kõrgete külaliste ning erimissioonide vastuvõtu korraldamisel ning koostab koos Vabariigi Presidendi Kantseleiga riigivisiitide plaani;
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]
- 2) akrediteerib välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide diplomaate ja konsulaaresindajaid;

3) annab välja diplomaatilisi isikutunnistusi välisriikide diplomaatiliste esinduste ja konsulaarasutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste töötajatele;

[RT I, 03.01.2017, 1- jõust. 01.02.2017]

4) lahendab välisriikide esinduste ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja nende esinduste Eesti Vabariigis tegutsemisega seotud küsimusi, sealhulgas annab loa kinnisomandi ja kinnisasja valduse üleandmiseks välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni esindusele.

(5) Eesti Vabariigi ja isikute huvide kaitsmisel Välisministeerium:

1) kaitseb riigi ja Eesti kodanike ning õigusaktides sätestatud juhtudel elamisloa alusel Eestis elavate isikute ja Eesti juriidiliste isikute (edaspidi *Eesti Vabariigi isikud*) huve ja õigusi välisriikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides;

2) korraldab Eesti Vabariiki puudutavate rahvusvaheliste vaidluste lahendamist välislepingute ja rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ning rahvusvahelise tava ja praktika kohaselt;

3) korraldab Eesti Vabariigi esindamist Rahvusvahelises Kohtus, Alalises Vahekohtus, Euroopa Inimõiguste Kohtus ja Euroopa Liidu Kohtus ning vajaduse korral teistes vaidluste lahendamise rahvusvahelistes institutsioonides.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(6) Konsulaarfunktsioonide täitmisel osutab Välisministeerium konsulaarteenust ja konsulaarabi ning täidab muid konsulaarfunktsioone, sealhulgas annab välisesinduste kaudu viisasad konsulaarseaduse kohaselt.

[RT I 2010, 3, 4- jõust. 01.10.2010]

(7) Välisministeeriumi pädevusse kuulub ka:

1) teiste riigiasutuste ja omavalitsusüksuste suhtlemise koordineerimine Eesti Vabariigi välisesindustega;

2) Eesti Vabariigi diplomaatilise posti saatmise korraldamine ja diplomaatiliste kullerite nimetamine;

3) diplomaatiliste passide väljaandmine;

4) rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise koordineerimine;

5) Eesti Vabariiki ning riigi sisepoliitilisi arenguid ja välispoliitilisi eesmärke tutvustava teabe vahendamine välisriikidesse ning välismaiseid massiteabevahendeid esindavate ajakirjanike akrediteerimine;

6) muude välissuhtlemisküsimuste lahendamine, mis ei ole põhiseaduse, käesoleva seaduse ega teiste seadustega antud Riigikogu, Vabariigi Presidendi või Vabariigi Valitsuse otsustada.

(7¹) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(7²) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(8) Valdkonna eest vastutav minister juhib Välisministeeriumi ning esindab Eesti Vabariiki välissuhtlemises käesoleva seaduse ja teiste õigusaktide ning rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete, rahvusvahelise tava ja praktika kohaselt.

(9) Valdkonna eest vastutav minister, kooskõlastatult valdkonna eest vastutava ministriga ja kuulanud ära Riigikohtu esimehe, õiguskantsleri ja riigisekretäri arvamuse, esitab rahvusvaheliste kohtute kohtuniku kandidaadid Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks.

[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatakse lause alguses sõna „Välisminister” sõnadega „valdkonna eest vastutav minister” ning lause keskel sõna „justiitsministriga” sõnadega „valdkonna eest vastutava ministriga”.]

(10) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(11) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(12) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega välismaiseid massiteabevahendeid esindavate ajakirjanike akrediteerimise tingimused ja korra.

(13) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni esindusele kinnisomandi ja kinnisasja valduse üleandmise tingimused ja korra ning taotluse vormi.

(13¹) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega arengukoostöö tegemise ja humanitaarabi andmise tingimused ja korra.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(13²) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega väliskülastuste vastuvõtmisega seotud majutus-, toitlustus-, sõidu-, tõlke- ja muude kulude piirmäärad riigiasutustele.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(14) Käesoleva paragrahviga Välisministeeriumile pandud ülesannete täitmiseks ja töö korraldamise tagamiseks asutab valdkonna eest vastutav minister järgmised andmekogud ning kehtestab nende põhimäärused:

1) Eesti äridiplomaatia andmekogu;

2) Eesti arengukoostöö andmekogu;

3) välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonide ning nende isikkoosseisu andmekogu;

- 4) Euroopa Liidu Kohtu eelotsusemenetluste ja Eesti suhtes algatatud rikkumismenetluste andmekogu;
 - 5) välislepingute andmekogu;
 - 6) eeltäidetud viisataotluse andmekogu;
 - 7) aukonsulite andmekogu.
- [RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 10. Riigiasutuste ja omavalitsusüksuste pädevus

(1) Teised riigiasutused ja omavalitsusüksused teostavad välissuhtlemist vastavalt seaduse või muu õigusaktiga määratud pädevusele või antud volitustele ning Välisministeeriumi taotluse korral teavitavad Välisministeeriumi oma välissuhtlemisalasest tegevusest.

(2) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11. Välisesinduse pädevus

(1) Diplomaatiline esindus:

- 1) esindab Eesti Vabariiki ning kaitseb Eesti Vabariigi huve ja õigusi asukohariigis või rahvusvahelises organisatsioonis;
- 2) arendab Eesti Vabariigi ja asukohariigi suhteid;
- 3) peab läbirääkimisi asukohariigi institutsioonide, rahvusvahelise organisatsiooni üksuste ja rahvusvahelises organisatsioonis esindatud riikide esindajatega;
- 4) kaitseb Eesti Vabariigi isikute huve ja õigusi asukohariigis või rahvusvahelise organisatsiooni töövaldkonda kuuluvates küsimustes;
- 5) jälgib ja analüüsib asukohariigi arengut ja olukorda.

(2) Konsulaarasutuse tegevust reguleeritakse konsulaarseadusega.

(3) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

3. jagu Andmekogud

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11¹. Eesti äridiplomaatia andmekogu

(1) Eesti äridiplomaatia andmekogu eesmärk on pidada arvestust Eesti välisesinduste tegevuse üle Eesti ärihuvide esindamisel ja edendamisel välisurgudel ning talletada elektrooniliselt asjaomaste ettevõtjate kontaktandmed ja info, et anda edasi teadmus teenistujate vahel ning teha järeldusi isikkoosseisu ja tulevaste investeeringute tõhusamaks planeerimiseks. Nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus ettevõtte või organisatsiooni kontaktisiku üldandmeid.

(2) Andmekogu vastutav töötleja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise kord, andmete säilitamise tähtajad ja muud korraldusküsimused.

(4) Projektidega seotud kontaktisikute andmeid säilitatakse viis aastat pärast projekti lõppemist, seejärel andmed anonüümitakse.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11². Eesti arengukoostöö andmekogu

(1) Eesti arengukoostöö andmekogu eesmärk on pidada arvestust Eesti Vabariigi arengukoostöö ja humanitaarabi tegevuste ja nende kulude üle, tagada avalikkuse juurdepääs asjakohasele teabele ning võimaldada esitada toetusetaotlusi ja kuluaruandeid. Nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus järgmisi isikuandmeid:

- 1) taotleja esindusõigusliku isiku üldandmed;
- 2) projektijuhi üldandmed;
- 3) andmekogu kasutaja üldandmed ja töötamise andmed.

(2) Andmekogu vastutav töötleja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu volitatud töötajad ja nende ülesanded, andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise ja andmete väljastamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

(4) Andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kuni kümme aastat pärast projekti lõppemist. Pärast säilitustähtaja möödumist antakse andmed arhiiviseaduse alusel avalikku arhiivi või hävitatakse.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11³. Välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonide ning nende isikkoosseisu andmekogu

(1) Välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonide ning nende isikkoosseisu andmekogu eesmärk on välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonide (edaspidi koos *esinduste*) ülesannete tõhusaks täitmiseks:

- 1) esinduste ning nende isikkoosseisu kaitse;
- 2) esinduste kasutuses olevate ruumide, esinduste ja nende isikkoosseisu mootorsõidukite registreerimise, maksusoodustuste sihipärase kasutamise, esinduste operatiivnimekirja ja diplomaatiliste isikutunnistuste väljaandmise üle arvestuse pidamine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus järgmisi isikuandmeid:

- 1) esinduse registreerimisel esinduse juhi üldandmed;
- 2) mootorsõiduki registreerimisel omaniku ja kasutaja üldandmed.

(3) Andmekogu vastutav töötaja on Välisministeerium.

(4) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise ja andmete väljastamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

(5) Andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kuni 20 aastat arvates andmekogusse kandmisest. Pärast säilitustähtaja möödumist antakse andmed arhiiviseaduse alusel avalikku arhiivi või hävitatakse.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11⁴. Euroopa Liidu Kohtu eelotsusemenetluste ja Eesti suhtes algatatud rikkumismenetluste andmekogu

(1) Euroopa Liidu Kohtu eelotsusemenetluste ja Eesti suhtes algatatud rikkumismenetluste andmekogu eesmärk on hallata Euroopa Liidu Kohtu eelotsusemenetluste kohta saadetud infot, jälgida menetluste käiku ning teavitada sellest asjaomaseid ametiasutusi. Samuti hallatakse andmekogus teavet Euroopa Komisjoni algatatud rikkumismenetluste kohta. Nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus vastutava ministeeriumi ja ameti seisukoha koostaja üldandmeid ja töötamise andmeid.

(2) Andmekogu vastutav töötaja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

(4) Andmekogus olevaid andmeid säilitatakse alaliselt.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11⁵. Välislepingute andmekogu

(1) Välislepingute andmekogu eesmärk on pidada arvestust läbiräägitavate välislepingute, välislepingutega tehtavate toimingute ning välislepingute staatuse üle ning täita muid seadusest tulenevaid ülesandeid.

(2) Andmekogu vastutav töötaja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmeandjad, andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11⁶. Eeltäidetud viisataotluse andmekogu

(1) Eeltäidetud viisataotluse andmekogu eesmärk on hõlbustada ja kiirendada viisataotluste menetlemist, kuna viisataotleja poolt andmekogusse kantud andmed on töödeldavad viisaregistris. Nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus järgmisi isikuandmeid:

- 1) viisataotleja üldandmed, perekonnaseisuandmed, reisidokumendi andmed, töötamise andmed, reisi andmed;
- 2) alaealise puhul lisaks tema vanema või seadusliku esindaja üldandmed;
- 3) Eestis või muus Schengeni konventsiooni liikmesriigis elava külalastatava eraisiku üldandmed;

4) taotleja Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikust perekonnaliikme üldandmed ja reisidokumendi andmed.

(2) Andmekogu vastutav töötaja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmeandjad, andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise ja andmete väljastamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

(4) Andmekogus olevaid andmeid säilitatakse kuni kuus kuud arvates andmete kandmisest andmekogusse. Pärast säilitustähtaja möödumist andmed hävitatakse.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 11⁷. Aukonsulite andmekogu

(1) Aukonsulite andmekogu eesmärk on võimaldada Välisministeeriumil täita käesoleva seadusega ja konsulaarseadusega pandud ülesandeid ning pidada arvestust välisriikides tegutsevate Eesti aukonsulite ja konsulaarasutuse juhtide üle. Nimetatud eesmärgil töödeldakse andmekogus järgmisi isikuandmeid:

- 1) aukonsuliks kandideerija üldandmed, töötamise andmed ja foto;
- 2) aukonsuli üldandmed, töötamise andmed ja foto;
- 3) peakonsuli üldandmed ja töötamise andmed.

(2) Andmekogu vastutav töötaja on Välisministeerium.

(3) Andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogusse kogutavate andmete koosseis ja andmekogusse kandmise kord, andmetele juurdepääsu saamise ja andmete väljastamise kord, andmete säilitamise tähtajad ning muud korraldusküsimused.

(4) Andmekogusse kantud isikuandmeid säilitatakse kuni 20 aastat arvates isikuga seotud toimingute lõppemisest. Pärast säilitustähtaja möödumist antakse andmed arhiiviseaduse alusel avalikku arhiivi või hävitatakse.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

3. peatükk VÄLISLEPING

1. jagu Välislepingu sõlmimine ja jõustamine

§ 12. Välislepingu sõlmimise algatamine

(1) Välislepingu sõlmimise algatab Välisministeerium või Välisministeeriumi nõusolekul teine ministeerium või Riigikantselei.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 13. Välislepingu sõlmimise ettevalmistamine

(1) Välislepingu sõlmimise ettevalmistamist juhivad Välisministeerium või Välisministeeriumi nõusolekul muu ministeerium või Riigikantselei, kaasates Välisministeeriumi esindaja.

(2) Välislepingu sõlmimise ettevalmistamisse kaasatakse ministeeriumid ja muud valitsusasutused, kelle valitsemisala välislepingus käsitletakse.

(3) Vajaduse korral moodustab Vabariigi Valitsus korraldusega välislepingu sõlmimise ettevalmistamiseks delegatsiooni. Vabariigi Valitsus võib anda delegatsiooni juhile lõppdokumentide vastuvõtmise ja neile allakirjutamise õiguse.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(4) Välislepingu sõlmimise tasand ja viis lepatakse kokku välislepingu sõlmimise ettevalmistamise ajal.

§ 14. Välislepingu materjalide esitamine Välisministeeriumile

[Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 15. Välisministeeriumi pädevus välislepingu materjalide läbivaatamisel

[Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 16. Välislepingu heakskiitmine Vabariigi Valitsuses

Sõlmimiseks ettevalmistatud välislepingu kiidab heaks Vabariigi Valitsus.

§ 17. Välislepingu allakirjutamise volitused

(1) Ametikoha järgi (*ex officio*) ja ilma volikirjata kirjutab Vabariigi Valitsuse heakskiidetud välislepingule Eesti Vabariigi nimel alla:

1) Vabariigi President, peaminister või välisminister või
2) diplomaatilise esinduse juht, kes on akrediteeritud riiki või rahvusvahelise organisatsiooni juurde, kellega leping sõlmitakse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata isik kirjutab heakskiidetud välislepingule alla Vabariigi Valitsuse volitusel peaministri või välisministri allakirjutatud ning Välisministeeriumis registreeritud volikirja alusel.

§ 18. Välislepingu teksti vastuvõtmise volitused

(1) Välislepingu teksti vastuvõtmisel rahvusvahelisel nõupidamisel, rahvusvahelises organisatsioonis või selle allasutuses esindab Eesti Vabariiki sellel nõupidamisel, selles organisatsioonis või allasutuses esindama volitatud isik.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata isik esindab heakskiidetud välislepingu teksti vastuvõtmisel Eesti Vabariiki Vabariigi Valitsuse volitusel peaministri või valdkonna eest vastutava ministri allakirjutatud ning Välisministeeriumis registreeritud volikirja alusel.

§ 18¹. Välisministeeriumi pädevus välislepingu teksti muutmisel

Välisministeerium võib teha Vabariigi Valitsuse heakskiidetud välislepingu teksti, selle tõlke teksti või vastuvõetud välislepingu tõlke teksti parandusi, mis ei muuda välislepingu sisu ega mõtet, kui ta teatab sellest välislepingu sõlmimise ettevalmistamist juhtinud ministeeriumile ja vajaduse korral teisele lepingupoolele.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 19. Välislepingu sõlmimine

Välislepingu sõlmimisega võtab Eesti Vabariik endale välislepingus ettenähtud kohustused. Välisleping sõlmitakse sellele alla kirjutades, kirju või noote vahetades, lepingut ratifitseerides, heaks kiites, sellega ühinedes või muul lepingus ettenähtud viisil.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 20. Välislepingu ratifitseerimine

Välisleping ratifitseeritakse Riigikogus, kui:

- 1) välislepinguga muudetakse riigipiire;
- 2) välislepingu rakendamiseks on tarvis võtta vastu, muuta või kehtetuks tunnistada Eesti Vabariigi seadusi;
- 3) välislepingu kohaselt ühineb Eesti Vabariik rahvusvahelise organisatsiooni või liiduga;
- 4) välislepinguga võtab Eesti Vabariik sõjalisi kohustusi;
- 5) välislepinguga võtab Eesti Vabariik avalik-õiguslike suhetes varalisi kohustusi, mille täitmiseks ei ole riigieelarves vahendeid ette nähtud või mis ületavad riigieelarves kehtestatud varalise kohustuse piirmäärasid, mille ulatuses on välislepingu volitatud sõlmima Vabariigi Valitsus;
- 6) välislepingus on ratifitseerimine ette nähtud või

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

7) ratifitseerimise vajadus tuleneb üldise seadusereservatsiooni põhimõttest.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 21. Välislepingu jõustamine

(1) Välislepingu jõustamisega avaldab Eesti Vabariik valmisolekut täita endale lepingu sõlmimisega võetud kohustusi. Välisleping jõustatakse allakirjutamisega, ratifitseerimiskirjaga, heakskiitmiskirjaga, ühinemiskirjaga, jõustumisnoodiga, muu lepingukirjaga või muul lepingus ettenähtud viisil.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) Riigikogu ratifitseeritud välislepingu lepingukirjale kirjutab alla Vabariigi President, kui leping näeb ette ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja esitamise hoiulevõtjale või teisele lepingupoolele.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatata välislepingu lepingukirjale kirjutab alla peaminister või valdkonna eest vastutav minister.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5) Jõustumisnoodile kirjutab oma nimetähed valdkonna eest vastutav minister või tema volitatud isik.

(6) Välisministeerium korraldab lepingukirjade vahetamist teise lepingupoolega või annab lepingukirja hoiulevõtjale hoiule.

§ 22. Reservatsioonide ja deklaratsioonide tegemine, muutmine ja tagasivõtmine

(1) Reservatsioone võib välislepingu kohta teha välislepingut sõlmides või hiljem välislepingu tingimuste kohaselt.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) Deklaratsioone võib välislepingu kohta teha välislepingut sõlmides või välislepingut täites.

(3) Välislepingu kohta tehtud reservatsioonide muutmise ja tagasivõtmise õigus on välislepingu sõlminud asutusel välislepingu tingimuste kohaselt.

(4) Välislepingu kohta tehtud deklaratsioonide muutmise ja tagasivõtmise õigus on välislepingu sõlminud asutusel.

(4¹) Välislepingut sõlmiv asutus võib reservatsiooni või deklaratsiooni tegema, muutama ja tagasi võtma volitada Vabariigi Valitsust või valdkonna eest vastutavat ministrit.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(4²) Kui sõlmitud välislepingu juurde on vaja teha reservatsioon või deklaratsioon või sõlmimisel tehtud reservatsiooni või deklaratsiooni on vaja uuendada või muuta tulenevalt Euroopa Liidu õigusest, vormistab deklaratsiooni Välisministeerium lepingu sõlmimist juhtinud ministeeriumi ettepanekul.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(5) Kui välislepingu osaline on teinud lepingu mõtte ja eesmärgiga vastuolus oleva reservatsiooni või deklaratsiooni, esitab Välisministeerium, olles vajaduse korral konsulteerinud asjaomase ministeeriumiga, reservatsiooni või deklaratsiooni kohta vastuväite.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

2. jagu Välislepingu täitmine

§ 23. Välislepingu täitmise tagamine

(1) Välislepingu täitmise tagab Vabariigi Valitsus või selleks volitatud valitsusasutus.

(2) Vabariigi Valitsus võib välislepingut pärast selle heakskiitmist ja enne selle jõustumist ajutiselt kohaldada tingimusel, et sellega ei piirata isiku põhiõigusi ega -vabadusi ning välislepingu ajutine kohaldamine on ette nähtud välislepingus või Vabariigi Valitsuse õigusaktis.

(3) Välislepingu peatamise ja peatamise lõpetamise otsustab Vabariigi Valitsus, kui välislepingus või õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti, ning Välisministeerium teatab sellest teisele lepingupoolele või hoiulevõtjale.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 24. Välislepingu ja riigisisese õigusakti vastuolu

(1) Kui Riigikohus on tunnistanud, et välisleping või selle osa on põhiseadusega vastuolus, teeb välislepingust taganemise, selle denonsseerimise või muutmise menetluse algatamise ettepaneku:

1) Vabariigi Valitsus Riigikogule, kui Riigikogu on välislepingu ratifitseerinud;

2) välislepingu sõlmimise algatanud ministeerium või Riigikantselei Vabariigi Valitsusele, kui välislepingu on sõlminud Vabariigi Valitsus.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) Kui riigisisene õigusakt on vastuolus Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepinguga, algatab Vabariigi Valitsus, vastav ministeerium või Riigikantselei õigusakti vastavusse viimise välislepinguga.

3. jagu

Välislepingu muutmine ja lõppemine

§ 25. Välislepingu muutmine

(1) Välislepingut muudetakse välislepingu sõlmimisega samas korras, kui välislepingus või selle sõlmimist käsitlevas õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) Vabariigi Valitsus võib anda nõusoleku muuta Riigikogus ratifitseeritud välislepingut, kui:
[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

1) muudatus ei vaja käesoleva seaduse § 20 kohast ratifitseerimist ja

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

2) muudatus jõustub rahvusvaheliselt vaikiva menetluse raames või jõustub Eesti suhtes, olenemata Eesti seisukohast.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

3) [kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) **Valdkonna eest vastutav ministervõib** kooskõlastatult Välisministeeriumiga anda määrusega nõusoleku muuta Riigikogus ratifitseeritud või Vabariigi Valitsuses heakskiidetud välislepingut, kui muudatus on tehnilist laadi, sellel puudub oluline mõju ning täidetud on järgmised tingimused:

1) muudatus ei vaja käesoleva seaduse § 20 kohast ratifitseerimist ja

2) muudatus jõustub rahvusvaheliselt vaikiva menetluse raames või jõustub Eesti suhtes, olenemata Eesti seisukohast.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(4) Kui välislepingu muudatus jõustub rahvusvaheliselt vaikivas menetluses ja muudatus kajastub täiel määral Euroopa Liidu õigusaktis, siis muudatust käesoleva seaduse alusel ei menetleta.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 26. Välislepingu lõppemine

(1) Välisleping lõpeb selles ettenähtud või muul rahvusvahelise õigusega sätestatud viisil.

(2) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 27. Välislepingu denonsseerimine, lõpetamine ja sellest taganemine

(1) Ratifitseeritud välislepingu denonsseerimise otsustab Riigikogu Vabariigi Valitsuse ettepanekul.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata välislepingu lõpetamise või sellest taganemise otsustab Vabariigi Valitsus.

(3) Välislepingu denonsseerimisest, lõpetamisest või sellest taganemisest teatab teisele lepingupoolele või hoiulevõtjale Välisministeerium.

4. jagu Välislepingu hoidmine ja avaldamine

§ 28. Välislepingu hoidmine ja avaldamine

(1) Kahe- ja kolmepoolse välislepingu originaali ning muud välislepingu ametlikku teksti hoitakse Välisministeeriumis.

(2) Välisleping ja selle muudatus avaldatakse Riigi Teatajas, välja arvatud juhul, kui see kuulub avaldamisele Euroopa Liidu Teatajas. Välisleping ja selle muudatus avaldatakse koos välislepingu sõlmimist käsitleva õigusaktiga, või kui see on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, esitatakse viide ja link eesti keeles avaldatud välislepingule või selle muudatusele.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(3) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

4. peatükk

AMETKONDLIK VÄLISLEPING

§ 29. Ametkondliku välislepingu sõlmimine

Riigiasutused, omavalitsusüksused ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud võivad välislepingu alusel välislepingu rakendamiseks vastavalt oma volitustele või pädevusele iseseisvalt ette valmistada ja sõlmida ametkondlikke välislepinguid.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 30. Ametkondliku välislepingu avaldamine

Ametkondlik välisleping avaldatakse asjaomase riigiasutuse, omavalitsusüksuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku veebilehel, kui ametkondlikus välislepingus ei ole sätestatud teisiti.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 31. Ametkondliku välislepingu registreerimine

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(1) Ametkondliku välislepingu tekst ning selle sõlmimise, muutmise, lõpetamise või lõppemise teave registreeritakse välislepingute andmekogus.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

§ 32. Ametkondliku välislepingu muutmine, peatamine ja lõpetamine

Ametkondliku välislepingu muutmise, peatamise või lõpetamise otsustab asjaomane riigiasutus, omavalitsusüksus või avalik-õiguslik juriidiline isik rahvusvahelise õiguse ja ametkondliku välislepingu kohaselt.

[RT I, 07.05.2025, 1- jõust. 01.10.2025]

5. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 33.–§ 35.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 36. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2007. aasta 1. jaanuaril.